

JÕULULÄKITUS

Issanda aastal 2022

*Tõesti, ma ütlen teile,
kes iganes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps,
ei saa sinna.”
(Mk 10:15)*

Pühitsetud valitsejad Tartu piiskop Eelija ning Pärnu ja Saare piiskop Aleksander, armsad vaimulikud, preestrid ja diakonid, kallid õed püha Eelkäija skiiast Reomäelt, mu südamele väga armsad pojad ja tütreid Issandas!

Enne kui alustada seda mõtisklust, kutsun teid veelkord kuulama, mida ütleb püha Luukas meile Jeesuse sünni kohta (2:10-15).

Ingel ütles karjastele: „Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kogu rahvale, et teile on täna sündinud Taaveti linnas Päästja, kes on Issand Kristus. Ja see on teile tunnustäheks: te leiate lapsukese mähitud ja sõimes magavat.“

Ning siin ongi karjased, kes asuvad teele, et kohtuda maa peal selle tunnusmärgiga, mis asub nende ees. Mis märk see selline on? See märk pole mingi iseäralik laps, vaid laps, kes paistab samasugune nagu kõik teised, kes ei sädele auhiilguses ning kes on mähitud nii, et ta ennast väga liigutada ei saa. Ja sõim, mis on talle hälli eest, selles ei ole samuti mitte midagi hiilgavat ega sellist, mis paneks mõtlema taevasele särale, millest inglite koor laulab. Ühesõnaga, mitte midagi erakordset. Esmapilgul tundub see karjaste öine teekond täiesti tavaline, isegi mõneti nukker, kui vaadata seda tagasihoidlikku Petlemma koobaslautu.

Kuid siiski...! Just see ongi tunnusmärk. Sest Jumal otsustas jätta oma taevase valguse meie maa pimeduse pärast. Ta otsustas jätta selle, mis on imeline, selle pärast, mis on tavaline. Ta loobus taevasest rikkusest maapealse vaesuse pärast – inglite näidatud märk vastab täpselt karjastele antud lubadusele. Nüüd usuvad nad neid sõnu, sest Issand Jumal, kes on kõige kõrgem taevas, on kõndinud sama teed nagu nemad: „Ta jätab seljataha oma hiilguse ning astub maa pimedusse,“ nii kirjutab katoliku teoloog Hans Urs von Balthasar. „Temast saab laps, kes allub inimeste maailmale ja selle paratamatustele, Ta laskub isegi kehva sõime.“

See tunnusmärk on kummaline, tõeliselt vastuoluline. Päästja Issand Kristus on vaene lapsuke, kellel pole isegi hälli ja kes puhkab sõimes. Jeesus ei tulnud meie sekka, et võimu võtta, Ta tuli siia, et jagada meiega meie olemasolu, et jagada kõige vaesemate, alandlikumate, haigete ja vanainimeste saatust. Nende saatust, keda rõhutakse, keda tabavad äärmiselt jõhkrad ning pidevad sõjad, nii nagu see on meie vendade ja õdedega Ukrainas ja mujal. Jumal saatis neile kõigile ja igäühele Päästja, kelle arm on otsatu ja

halastus lõppematu. Jeesuse sündimise püha kohta saab öelda vaid üht: “Oo, kuidas Jumal meid armastab!”

„Jumala, meie Päästja heldus ja inimesearmastus ilmus“ (Tt 3:4) Tema sündimise päeval. Ei karjaste ega pärast neid saabunud Idamaa tarkade jaoks tundu loomalaut räpane, mähkmed ja laps ei häiri ega ehmata neid. Nad kummardavad maani, avaldavad austust nagu kuningale. Nad kummardavad Teda kui Jumalat.

Kallid vennad ja õed, mu armsad Kristuses!

Pühakiri õpetab meile, et Jumala Poeg kannab kaht nime: Jeesus, Ješua, mis heebrea keeles tähendab päästjat, ja Immanuel, mis tähendab „Jumal on meiega“. See ongi selle püha suur rõõm, aare, mis on sügaval peidus meis endis: Jumal on meiega! Jeesuse sünd on ainult algus, anni algus, mis lõpuks tähendab kogu inimkonna päästmist.

Mõistkem, mu sõbrad, et kui Jeesus tuli igaühesse meist, siis mitte üksnes selleks, et meid päästa või lohutada, vaid meile meenutada, et see pääste ja Jumala kohalolu õhutab meid olema aktiivsed ja loovad, andma omalt poolt midagi vastu, ning tegema seda, mida Jumal meilt ootab.

Tänasel jõulupühal, sel tänuväärseel päeval, uuendagem oma kiindumust Jeesusesse, Jumala Pojasse. Võtkem Petlemma jumalik Lapsuke rõõmuga vastu oma ellu, saagem Temast innustust kõigis oma otsustes, et need oleksid kantud rahust, kooskõlast, andestusest, õiglustest ja ligimesearmastusest. Aamen!

Meie Issanda Jeesus Kristuse sündimise pühal

25. detsembril Issanda aastal 2022

+Stefanus,
Tallinna ja kogu Eesti metropoliit,
Püha Sinodi esimees